ԱՐԱՐԱՏ ԶԻԼԳԱՏԵ ԴՍ ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԵՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1604 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 13 ՃՈՒՄԱԼԷՐԹԷՍԻ 1875

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1875

ՄԵՂՈՒԱՑՈՒ

Իշ պու Մեճմուասը Հավտոսիս բոլորը 4 եօրիսու կիանէրիսէն մասատա հէր թրան թապ ունէր օլունաճագ տոր։
Սէնէլիկի բէշին 2 սաէտ էրբայի օսմանի
Պիր ալիր պէրէր 1 » » »
Տաշրա իշլուն բօսթա իւճրէթի զամմ օլուր։
Գէհէր նուսխէսի 1 զուրուշա տոր։

Իլանաթրն սրրասը պիր տէֆալըգ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իշլուն պէհէր սրրասընա 2 »
Իւչ տէֆա իշլուն պէհէր սրրասընա 1 »
Իւչ տէֆատան զիյատէ վէ ուզուն իլանաթ իշլուն այրըճա բազարլըգ օլունուր։
Տաշրալարտան կէլէն մէքթուպուն բօսթա մէսարիֆինի, կէօնատէրէն վիրէճէք ալր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՊԷԼԷՏԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՆԱՖԻՍԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՄԻԼԻՅԷ

Կաթողիկեայ Հայոց մէջ յուզուած քաջածանօթ խնդրոյն վրայօք, անցեալները մեր լրագրոյն 1562 — 1563—1564 թուերով հետզհետէ յօդուած մը հրատարակուած էր, որոյ իմաստն խիստ կարեւոր և մշտադրութեան արժանի գտնուելուն համար, հարկ համարեցանք հայէրէն ճիշտ թարգմանութիւնն ևս հրատարակել, 'ի տեղեկութիւն մանաւանդ անոնց՝ որոնք տաճկերէն լեզուին լաւ ծանօթութիւն չունենալու պատճառաւ, դուցէ ալէկ մը չեն կրցած ըմբռնել նոյն կարեւոր յօդուածին իմաստն և ոգին։

«Մեր ազգայիններէն պատուա»ւոր Անձ մը յեսատայ թղթով ազ»գային վիճին ներկայ վիճակին վը»րայօք ծանրակշիռ յօդուած մը »խաւրած է մեզի, վասն որոյ հարկ »համարեցանք զայն հեղհեղեալ ալ»պագրութեամբ հրատարակել։

Խմբագիր ...

Այս օրերս խիստ շատ խօսուած լուրի մը վրայօք քանիմը խորհրդածութիւններ պարունակող և թղթոյս յարակից գտնուող տեղեկագրոյն լրագրոյդ միջոցաւ հրատարակուիլը կը խնդրեմ։

30 Սեպտ. 1875.

* * *

Ինչպէս որ յայտնի է, ազգին մէջ վիճի և հակառակութեան նիւթ եղած բէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ կոնդակին այս անդամ չնշուելուն, և անցեալները կայսերական հրամանագրաւ Ցանկասանի հողերէն արտաքսուած Գերապայծառ Հասունեանին նորէն 'ի կ. Պոլիս վերադառնալով, միաբանութիւն մը հաստատելուն լուրը խիստ յանցնուած, և այս երկպառակութենէն օգուտ քաղողներուն անհանգստութեան և վրդովման պատճառ եղած է։

Վերոյիշեալ ինքնակալին շնորհիւ և Ցերութեան բարձրաստիճան նախարարաց հզօր խնամքով, ծանօթ վիճին Ցերութեան և ազգին շահուց համեմատ կատարելապէս վերջանալը մեծայոյս ակնկալութեամբ յուսալի, և վիճին յուսցուած օրէն 'ի վեր երկու կողմին ալ պարտաւոր եղած բան մին է, անանկ որ եթէ իրաց այս վիճակը շարունակէ, ասկէց ետքն ալ հանդիպելիք զանազան վնասները և չարաչար հետեւանքը հասարակաց պիտի ըլլայ, ասոր համար միութեան մը հակամիտութիւնը երկուց կողմանց մէջ ալ երթալով աւելնալու վրայ է, և այս պատճառաւ մէջ տեղ պորտած խօսքերը և եղած հրատարակութիւնները՝ բոլորովին անհիմն չեն, միայն թէ դործոյն կատարելապէս շտկուիլը՝ Ցերութեան նուիրական իրաւանց և թագաւորական իշխանութեան, և անոր խնամոյ ներքեւ խաղաղ և հանդարտ կերպով պատսպարեալ քրիստոնեայ ժողովրդոյ 'ի սկզբանէ հետէ 'ի Ցերութենէ շնորհեալ արտօնութեանց և ազատութեանց ամենափոքր վնաս մը չ'դալու պայմանաւ՝ հարկ և կարեւոր ըլլալով։ 'Ի Ռոսիա քանի քանի մը խորհրդածութիւններ ընել պէտք է։

Հռովմի ծաւալոյին (Բրօքական տայի) վիճակին լաւ տեղեակ եղողները անհակառակ կ'ընդունին և կը հաստատեն, որ ամէն տեղ վիճի և դժուարութեանց պատճառ եղող թէ բէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ կոնդակին չնչուիլը, և թէ նոյն կոնդակը ընդունելութիւն չը դտնելուն պատճառաւ տրուած բանադրանաց Ս. Պապին կողմանէ վերցուիլը՝ որչափ որ անհաւատալի է, բայց ենթադրենք որ առ երեսս վերցուի ալ, նորէն թէ Ցերութեան և թէ Ազգին կողմանէ պաշտօնապէս և յայտնապէս մերժուած և անեղծ սեպուած կոնդակին, և այն աշխարհածանօթ բանադրանքին կարեւորութիւն մը տալ, և դնել վերցնելու պարտը Ս. Պապին սեպհական և յատուկ ճանչնալ, և առ ուսոր նման ուրիշ բէՀԷՐՈՒԹԻՒ մը և կերպ կերպ բանադրանաց և անիծից մասերուն մէջ անպոյ և անէակ եղած իրաւունք և իշխանութիւն մը վերայիշեալ Ս. Պապին կերպով մը տալ, և հետեւաբար բնաւ ամենեւին ժամանակ մը Արեւմտեան Պատրիարքութեան իշխանութեան և կառավարութեան ներքեւ չ'դտնուող Արեւելեան Ազգաց եկեղեցիներուն իրաւանց և արտօնութիւններուն պաշտպանութեան և պահպանութեան համար Ցերութեան կողմանէ անպակաս եղած այսքան խնամքները և ազգովին կրուած այսչափ նեղութիւն և աշխատանքները 'ի զուր և անպտուղ թողուլ ըսել է, որով այս կերպ գործ լմնցնելուն միտաս և չարիքը բացատրելու հարկ չ'կայ։

Թէ որ ինքն Գերագ. Հասունեանը կամ թէ իւր կուսակիցները ուղղակի և ճշմարտիւ զբէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ հերքել, և զայն չ'գործադրելու համար թէ Ցերութեան և թէ Ազգին առոյգ և հաստատուն ապահովութիւն տալու, այն ժամանակը ոչ միայն վերոյգրեալ միտքերը յառաջ չ'են գար, այլեւ իրենք ալ Ցերութեան և ազգին առջեւ արդարացած կ'ըլլան, և նոյն Գերապայծառին 'ի կ. Պոլիս վերադառնալու համար Ցերութեան կողմանէ պէտք եղած հրամանին չընորհուիլը յուսալի և հաւանական կրնայ ըլլալ։

Ինչու որ ազգին իսկզբանէ 'ի վեր Հասուն Գերապայծառին հետ ունեցած վիճին և դժգոհութեան գլխաւոր պատճառը ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ, Հռովմայ Կաթողիկեայ դաւանութիւնն ընդունող Արեւելեայ ազգերը Եւրոպայի կաթոլիկներուն նման ամէն կերպով իր ազդեցութեան և միջամտութեան ներքեւ առնելու, և Արեւելքի մէջ 'ի սկզբանէ անոր միայն Պապութեան կերպարանքը ճանչցուած առեն, Արեւելից Պատրիարգութիւնները չնչելու և Արեւմտեան Պատրիարգութեան վրայ յաւելցնելու և Արեւելեան Ազգաց իրաւունք և արտօնութիւնները յափշտակելու և իրեն սեփականելու համար հնուց իվեր Բրօքականտայի ապօրինաւոր ջանքերը և նպատակը յառաջ տանիլ, և այս վախճանաւ պատրաստուած և յօրինուած բէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ կոնդակը ամենէն յառաջ հրատարակական և պաշտօնական կերպով ընդունիլ և գործադրութիւնը համարձակ կերպով երաշխաւորելն եղած է։

Այս թէ ոչ կաթողիկոս ընտրուած ժամանակը, թէ որ, որոշեալ պայմանաց հետ մէկտեղ, Կիլիկիոյ Ամոռոյն՝ որոյ Ամոռաժառանգն անուանած էր, և կաթողիկեայ Հայոց իրաւունք և ազատութիւնները, նոյն Ամոռը կ. Պոլսոյ Ամոռոյն հետ միացընելու պատրուակաւ Հռովմ երթալով Բրօքականտայի անցագ փառասիրութեան յանձնած, և ժողովրդեան վրայ ազդեցութիւն և միջամտութիւն բանեցնելու համար նոյն Բրօքականտայի թոյլտուութիւն և իշխանութիւն տուած չ'ըլլար, անշուշտ կաթոլիկոս ընտրուելուն և Պատրիարք ըլլալուն համար բոլոր Ազգին անհատները զոհ և ուրախ ըլլալով իրեն պատիւ և պատշաճ մեծարանքները, և պէտք եղած օգնականութիւնները չ'պիտի զլանային։

Վասն զի յայտնի է, որ ազգը ոչ երբէք կարեւորութիւն տուած է «Բանայից Գերապայծառ Հասունին գէմ ըրած ամբաստանութեանց, ինչու որ այս եկեղեցականաց, և՝ մանաւանդ կրօնաւորական հասարակութեանց նպատակ և դիտմունքը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ Ցաճկաստանի մէջ բնաւ ամենեւին հոգեւորական իշխանութեան մը չ'հպատակելու համար, նոյն հոգեւորական իշխանութեան հակառակ չարունակ զազգը գրդռել, և անիշխանութեան վիճակէն օգուտ քաղել, և ամէն մէկը զատ զատ ժողովուրդը իրէն կողմը քաշելով ուզածնուն պէս գործածել և Բրօքականտայի առջեւ իրենք իրենց կարեւորութիւն տալու ջանալ, անանկ որ, եթէ հնար ըլլայ, ազգին իրաւունքը՝ դոյզն շահերնուն և մասնաւոր դիտմանց համար զոհելն յայտնի է՝ ինչպէս որ ասոնցմէ մէկը՝ ազգին քաջածանօթ վիճին համար, բէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ պատճառաւ չ'է, այլ Հասուն Գերապայծառին դէշ կառավարութենէն յառաջ եկած է ըսելով և լրագրաց միջոցաւ այնպէս հրատարակելով, և ուրիշ մէկն ալ Վատիկանու ժողովքին մէջ բէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ յերկնուց 'ի վերուստ իջած է ըսելով, և այնպիսի նմանութեամբ կեղծաւորաբար գովաբանելով, և ուրիշ մէկալները օտարականութեան վարագուրին ներքեւ ծպտեալ ըլլալն զբէՀԷՐՈՒԹԻՒՆ ընդունելով և ներբողելով, և ամբողջ հասարակութեամբ Հասունեան կուսակցութեան յարած ըլլալուին աս քսածնիս կը հաստատեն։

Դիտութեամբ և իմաստութեամբ Ազգին լուսաւորիչներն մենք եղած ենք ըսելով պանծացողները՝ արդէն հնուցմէ 'ի վեր, և մանաւանդ ազգային վիճին սկզբնաւորութենէն ասդին բռնած յողդողդ և անհաստատ ընթացքոցին, և իրենց այսպիսի դէն բռնած յողդողդ և անհաստատ ընթացքոցին, և իրենց այսպիսի տարապարտ պահանջմունքներովը մինչեւ ցիմայ ազգին շնորհիւ ձեռք բերած հարստութիւնները մարսելու համար օտար երկիրներու մէջ կըզգիաբնակ առանձնութեան քաշուելով, և մշտ ժամանակին պարագաներէն օգուտ քաղելու դիտմամբ առթի սպասելոցին իրենց խօսից և պարծենկոտութեանց մէջ գործով և վարմամբ եղած տարբերութիւնը արդէն ակն յանդիման մէջ տեղ հանած է։

Իսկ ասոնց վերայիշեալ միւս մասը՝ բոլորովին Լատինականութեան ճամբայ բռնած, և իրրեւ թէ ծանօթ խնդրոյն մէջ ինքն զինքն ազգին կու-

[illegible]կեց ցոյս տուող լանքին այս կողմը գտնուելուն պատճառաւ իրենս համար ազգին / ՂԸ գտնուիլը անօգուտ կարծելու՝ և Հասունեան կուսակցութեան վոնշակից երեւնալով, արձակ հարձակ վաճառականութիւն ընելու և օգուտ քաղելու վրայ է։

Գանք հիմակ խմբովին իրենք զիրենք ազդասէր ցոյց տուող միւս ծանօթ մասին վրայ խօսելու։ Ասոնք կաթողիկոսական Աթոռէն յառաջ եկած, և անկեց ուղղակի կախու�ունեցած ըլլալովին հանդերձ, անոր չը հնազանդելու համար իսկզբանէ իվեր խել մը վեճեր և զանազան կռիւներ յարուցեր, և վերջապէս մինչև 'ի Հըռովմ դաղթելով, և զբեվերը երկնքէն իջած քարոզելով ալ նորէն չեն կրցած Հռովմա առջև քան զՀասուն Գերապայծառը նախապատիւ և յառաջընթաց համարուիլ, և որովհետև անոր հնազանդելու և անոր դիմելու համար իրենց վրայ ստիպողական կերպ մը ցոյց տրուեցաւ, ասպատճառաւ դիշերանց Հռովմէնխաստատալով, և ազգին գիրկը ապաւինելով հանդերձ, իբրու թէ Ազգին առջև զՀռովմ թողած, և 'ի Կ. Պոլիս եկածի մը պէս խել մը պարզամիտները խաբելով, և երախտիք ընել ձեւացընելով, ազգային կառավարութեան սանձը բոլորովին ձեռքնին անցնելու, և մէկալ վանական ընկերութեանց նայելով մինչեւ հիմայ ձեռք չ'բերած հարստութիւն և կարողութիւնը այսպիսի ժամանակի մը մէջ ձեռք ձգելու նպատակաւ 'ի գործ դրած խաբէական հնարից մինչեւ ց ՀՆԴԻԿՍ արձագանք տուած ազդեցութիւնը յայտնի և բացայայտ է։ Ասոնք ուղածնուն պէս ազգին քով երես չ'դտնելնուն, և իրենց ինչ ըլլալը Հռովմի առջև ալ քաջածանօթ ըլլալուն պատճառաւ, Բրօբականտայի առջեւ ազդեցութիւն, և անկեց օգնականութիւն գտնելու համար եռքի ատենները գրած մէկ նամակնուն ամենեւին կարեւորութիւն մը տրուած չ'է։

Հասունեան կուսակցութեան քահանայից միւս մասին դալով, ասոնք՝ Հռովմի ուժով միշտ զեկեղեցական իշխանութիւնը իրենց իշխանութեան ներքեւ բռնելու, և զՀռովմ իրենց կամաց և հրահանգաց համեմատ վարուել տալու, և եկեղեցական պաշտօնները իրենց միայն սեփականելու, եւ և Հասուն Գերապայծառին իշխանական ազդեցութենէն, և գործնական և դրամական նպաստներէն օգուտ քաղելու ջանալով, նոյն գերապայծառին 'ի Կ. Պոլիս վերադարձը ամենեւին չ'են ուզեր, և այս պատճառաւ զՀասունեան կուսակցութիւնը միշտ ազգէն հեռու բռնելու համար շարունակ երկպառակութեան և բանսարկութեան որոմներ ցանելէ ետ չ'են կ'նար։

Ինչ և իցէ, աս մանրամասն բացատրութեամբ, ասոնց այսպիսի ընթացից 'ի սկզբանէ անտի ազգովին գիտցուած բան մը ըլլալը, եւ ասոնց եւ ոչ մէկին կարեւորութիւն մը տրուած չ'ըլլալը, եւ միանգամայն խօսքերնուս նպատակ եղած իրաւունք եւ նախնի ազատութիւնը անփորձ եւ անվնաս պահելու եւ պահպանելու համար ժողովրդեան ունեցած պարտք եւ պարտաւորութիւնը հասկըցնել է, եւ ոչ եթէ ուրիշ բան մը։

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Ուշադիր որ միաբանութիւն և համայնութիւնը՝ երկու կողմին ալ ընդհանրապէս, և ամենայն մասամբ օգտակար և մեծամեծ բարժայ պատճառ ըլլալը յայտնի է, բայց և այնպէս աս բանիս յաջողութիւնը՝ իրաւախոհ ըլլալու կերպով անկարելի կերևի, ինչու որ իրաւախոհութիւնը՝ երկուց կողմանց մէջ վիճի նիւթ եղած բան մը՝ գործոյն համեմատ փոփոխելով և բարւոքելով, և կամ թէ իրաւախոհութեամբ ուրիշ եղանակի մը վերածելով կրնայ ըլլալ։

Ընդ հակառակն այս խնդրոյս մէջ Օսմանեան բարձր Տերութեան նուիրական իրաւանց հետ համաձայնած նորս հպատակաց արտօնութիւնք և ազատութիւնները՝ մինչև ցայժմ. մենայն կերպով բարեգթութեամբ պաշտպանուած և ապահովցած, և գիտալիր և իշխանական հրամանագրերով հաստատուած ըլլալուն համար, 'ի մասինս բոբրիկ գնաս մը անդամ չ'հանելը հպատակասէր Տերութեան առջև բացարձակապէս ամենակարեւոր դատուած է, իսկ բեվերը կոնդակին մէջ ամենեւին հոգեւորի հետ քմը չ'ըլլալով, անոր բոբովանդակութիւնը՝ սոսկ քաղաքական միջամտութեան վրայ կայացեալ է, և ասոր փոփոխութիւն և ուղղութիւնը ընդունիլն անդամ ինքնագլուխ և չարեաց պատճառ է, և ազգը կոյսերական բարեխնամ կառավարութեան շնորհիւ, իր հոգեւորական արտօնութիւնք եւ անկախութիւնը պաշտպանելու համար ամէն ժամանակ կարող ըլլալով, ասոնց փոքրիկ կըտորէն անդամանկարելի է որ անցնի, ուստի այս կէտերը նկատելու, եւ յիշեալ կոնդակը մէկ դի ձգելու պայմանաւ դիտուած միաբանութեան եւ համաձայնութեան խնդրոյն միայն կարելի ըլլալը, նոյն իսկ Հասուն Գերապայծառին եւ իր կուսակցաց առջեւ քաջածանօթ եւ բացատրութեան անկարօտ ըլլալով, 'ի մասինս աւելի ընդարձակ բացատրութիւններ ընելու հարկ չենք տեսնար։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ռիասէթի իւհաէյի ալիյի հազրէթի սեպարէթրէնահիսէ օլմադ վէ ըէսի մէմուրլիէթէ պուլունան վիւքէլլայի ֆէխամ հազարաթը տախի ազայի թաղիյէսինէն պուլունմադ իւզրէ պու քՐ'ի Պապը Ալիսէ թէշքիլ պույրուլան իֆրաթի մէճլիսի ալիսինին տայիմի ազալըը,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը, ճանիք միւթէսարրիֆը սապրդ տէվլէթլու Լամին բաշա հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը, շուրայի տէվլէթ ազասընան սատէթլու Ալի Շեֆիզ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը, շուրայի մէզբիւր ազասընան սատէթլու Լօղօֆէթ պէյ հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը, էսհամը ուսմուվկէ էմինի սատէթլու Օհաննէս էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը սատէթլու Գոյումճեան Պետրոս էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը շուրայի մէզբիւր ազասընան սատէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը, շուրայի մէզբիւր ազայի սապրդ սընան սատէթլու Եօրկաքի էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Ռիասէթի թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսի էօհանէսինտէ օլմադ իւզրէ պու քէրրէ թէշքիլ պույրուլան թիճարէթ մէճլիսի ըէյիսի սանիլիյի շուրայի տէվլէթ ազասընան ութուֆէլլու Ալի Ռիզա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը, շուրայի տէվլէթ ազասընան սատէթլու Ահմէտ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը Մէարիֆ մէքթուպճուսու սապրդ սատէթլու Սայիտ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը Մաթպուաթ միւտիրի սապրդ սատէթլու Արզուման էֆէնտիյէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը թէշրիֆաթիյի խարիճիյէ մուավինի սապրդ իզզէթլու Մէհմուտ պէյ էֆէնտիյէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը պաշքիթապէթ ինզիմամիյէ մէհաքիմի թիճարէթ պաշ քեաթիպի սապրդ իզզէթլու Սամի էֆէնտիյէ,

Մէճլիսի մէզբիւր ազալըը տիվանը իսթինաֆ ազասընան բիֆաթլու Ամասեան էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Խուսավէնտիկեար վիլայէթի ճէլիլէսի վալիլիյի իւպհէթլու տէվլէթլու Հիւսէյին Ազիզի բաշա հազրէթլէրինէ,

Միւթէրճիմի սանի իզզէթլու Ահմէտ պէյ էֆէնտիյէ, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը միւթէմայիզի,

Մէքթուպճի խարիճիյէ գալէմի միւմէյիզի էվվէլի իզզէթլու Միհնիր պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէյի սանիյէ սընըքը սանիսի,

Պապը Ալի թէրճէմէ գալէմի խուլէֆասընան իզզէթլու Բաշիա էֆէնտիյէ, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը սանիսի,

Խարիճիյէ էվրադ օտասը խուլէֆասընան իզզէթլու ՃԷմալ պէյէ, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը սանիսի,

Թահրիրաթը խարիճիյէ օտասը խուլէֆասընան իզզէթլու Բէշիա պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէյի սանիյէ սընըքը սանիսի,

Խարիճիյէ մուհասէպէ օտասը խուլէֆասընան իզզէթլու Խալիկ էֆէնտի Բարաղեանա, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը սանիսի,

Քիթապէթի խարիճիյէ գալէմի խուլէֆասընան իզզէթլու Սամիմ պէյէ, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը սանիսի,

Պապը Ալի թէրճէմէ օտասը խուլէֆասընան բիֆաթլու Միհնիր պէյէ, բիւթպէյի սալիսէ,

Օտայի մէզբիւր խուլէֆասընան բիֆաթլու Բիշարթ պէյէ, բիւթպէյի սալիսէ,

Օտայի մէզբիւր խուլէֆասընան բիֆաթլու Բէֆիզ պէյէ, բիւթպէյի սալիսէ,

Օտայի մէզբիւր խուլէֆասընան բիֆաթլու Բիզա պէյէ, բիւթպէյի սալիսէ,

Քիթապէթի խարիճիյէ գալէմի խուլէֆասընան բիֆաթլու Բանաէլաքի էֆէնտիյէ բիւթպէյի սալիսէ,

Մէքթուպճիյի խարիճիյէ օտասը խուլէֆասընան բիֆաթլու Նուրի պէյէ բիւթպէյի սալիսէ,

Թահրիրաթը խարիճիյէ գալէմի խուլէֆասընան բիֆաթլու Տիրան պէյէ բիւթպէյի սալիսէ,

Գալէմի մէզբիւր խուլէֆասընան բիֆաթլու Սէֆէր էֆէնտիյէ, բիւթպէյի սալիսէ,

Գալէմի մէզբիւր խուլէֆասընան բիֆաթլու Նշան Մարդարեան էֆէնտիյէ, բիւթպէյի սալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Մաթպուաթի միւտիրլիյի բիւթպէյմ ուլէա սընըքը սանիսի իլէ։ մուավինլիկինտէ պուլունան սատէթլու Սայիտ պէյ էֆէնտիյէ,

Մալիյէ քիթապէթի էվրադ միւտիրլիյի, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը միւթէմայիզի իլէ մալիյէ քիթապէթի մուավինի իզզէթլու թէվճիհ պէյ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Ադատմճէ եաղըլոբղը վէճհիլէ Տէրսաատէթ ինկիլիթէրա սէֆիրի պրը Հէնրի Էլիրմի հազրէթլէրի կէչէն ճումաթէրթէսի կիւնիւ մապէյնը հիւմայունա ազիմէթլէ հուզուրու բաշխիշահիյէ չըզարադ, մախսուսիարը պիւք տ'էսիմպուրկուն պիր քէրիմէսի տիւնեայա կէլսիկինէ տայիր հաշմէթլու դրալիչա հազրէթլէրի ճանիպինտէն եաղըլան նամէյի մախսուսա թագտիմ էյլէմիշ տիր։

— Մէսմուաթա կէօրէ, խարիճիյէ նէզարէթի ճէլիլէսի մուա՝խաէն շերէֆատարը օլան խալահաթ ֆէրմանը ալիսինի եաղընը տիւէյի զամիմէ պիւֆէրասընա թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

— Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Մալիյէ նազարը ակվէթլու բաշա հազրէթլէրի իլէ Պանդը Օսմանի միւտիրու միւսիւ Ֆօսթը Սաադաթամ հազրէթլէրինէն զօնաղընաա, մէվսաատը մուլիք Լուզրինէ պանդը միւզաքէրաթա պուլունմուշլար տիր։

— Պէյնիմէ ասաքիրի զապթիէնէն խարը զընընաա պու տէֆա պաղրիմէրայի զապթիէատէն միւրէբբէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ գըլընիշ տիր։

— Պօսնա վէ Հէրսէք գօմանատանը հմէտ Միխթար բաշա հազրէթլէրի կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ տէրսնէտէ քիւլլիյէթլի մուհիմմէթ օլու

Վէրկիլէրին քէմալի սիւրաթլա թահսիլի մինաթպէթի իլէ գուբօն-լարըն թէկվյէսի թէէխիրէ տիւշար օլմասէրը անլաշըլըր։

— Բասատխանէյի ամիրէատէն վէրիլէն խապէրէ կէօրէ իշպու ալաֆրանկա գէկոտէմբերին 15 ինճի կիւնիւ Բօթիտէ պէօյիւք պիր ֆուրթունա զուհուր էթմիշ վէ բիւզկեարըն քէմալի շիտատէթնատէն պիր խայլի էպնիյէ զէտէէնիպ պաղը խանէլէր տախի ըգըմըշ տըր։ Բուսիա գումբանիա վաքօրլարընտան օլուպ Պաթումնան հարաքէթ էթմիշ օլան Սէնվերթէս նամ վաքօր եէվմի մէզպուր կիճէսի Բօթի լիմանընտա զաիգ օլարագ ատերունինտէ պուլունան թայֆէլերատէն հիչ պիրիսի գուրմամըշ տըր։

— Շուրայի տեվլէթին Նաֆիա տայիրէսի, Նաֆիա նէզարէթի տայիրէսինէ նագլ օլունմուշ, վէ տիվանը ահքեամը աալյէ ազայի սապըգասընտան սատատէթլու Վարդան պէյ իլէ շուրայի տեվլէթ ազայի սապըգասընտան սատատէթլու Սարգիս էֆէնտի տախի տայիրէյիրէյի մէզքիւրէյէ նապգ ու թայեին պունրուլմուշ օլուղու իշիտիրմիշ տիր։

— Պու քէրրէ Սէլանիք տախիլինատ Միւալիմանլարը Խրիսթիյանլար ալէյհինտէ պաղը մուամէլաթը ղայրի լայրէ իճրասընա պուլունմուշ օլտուգլարը օլ թալաֆտան ալաֆրանկա գէկոտեմբեր 14 թարիխիյլէ Դուրիյէ ա'Օրիանա վարիս օլան պիր մէքթուպտան անլաշըլըմշ տըր։

— Նիչէ սէնէլէրատէն պէրու Էվրոբատա Ծնունդտան էվվել դար եաղմամըշ իքէն, պու սէնէ ինկիլթէրրա Ֆրանսա, Սպանիա, Պէլճիգա, իթալիա վէ ատիր մահալլէրէ քիւլլէթլի դար եաղմըշ օլտուղտան, եօլլարըն դաբանմըշ օլտուղու էճնէպի զաղէթալարընտա կէօրիւլմիշ տիր։

— Էհամմը էճնէպիյէ համիլէրինէն զամիթէսի Տէրսաատէթ ճէնթօսու միսիս Ըմթաղ կէչէն բաղար էրթէսի կիւնիւ խարիճիյէ նագրէրը աէվլէթլու Բաչիտ բաչա հաղրէթլէրի իլէ միլաղաթ էյլէյէրէք հիւքիւմէթի սէնիյէնին խթիրաղաթընա տայիր միսիս Համնտան թանզիմ էյլէմիյլի ըսիհայը թագտիմ էյլէմիշ տիր։

1872 սէնէսի խթիդրաղ թահվիլաթը (պոն տիս թրէղը) համիլէրի էվվելիսի կիւն Գալաթատա իճթիմա իսէրէք Գրէտի ժէնէրալա պիր նամէ եազմըշլար վէ պունտա միմայիլէյհ միսիս Համնտան թէքլիֆինի գապուլ իսէմէղ օլտուգլարընը պիլտիրմիշլէր տիր։

— Շերէֆատը օլան ֆէրմանը ալիշանը, վիլայէթլէրճէ տախի իճրայէ վաղը իչիւն Պաղը Ալիսէն պաղը վիլայէթլէրէ մէմուրլար իղամ օլունաճաղընտան, Թունա վիլայէթինէ թիճարէթ մէճլիսի բէյիսի սանիսի ատթուֆէթլու Ալի պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի վէ էտիրնէ վիլայէթինէ տախի չէհիր էմինի մուավինի սատատէթլու Բէմլի էֆէնտի հաղրէթլէրի թայեին պուրուլմուշ տուր։

— Տիւն Սատրազամ հաղրէթլէրի խարիճիյէ տայիրէսինտէ տէվլէթլու Բաչիտ բաչա հաղրէթլէրի իլէ պիր խայլի միւատէթ միւզաքէրէ պուլյուրմուշ տուր։

— Խազինէյի ճէլիլիյէ կէչէն հաֆթա պիր միլիոն զուրուշ կէօնտէրիլտիյի կիպի պու հաֆթա տախի պիր միլիոն զուրուշ իրսալ դէլընըզը էնգարէ զաղէթասընա կէօրիւլմիշ տիր։

— Տէվլէթի Ալիյէ իլէ Իրան տէվլէթի պէյնինտէ ագտի միթէսավուր օլան պիր թիճարէթ ահսնամէսի մէսէլէսինտէն տօլայը, տէվլէթէյնի միւշարիլէյհիմա պէյնինտէ ճերեեան էտիպ, խայլի վագրթատան պէրու մուալլագտա գալմըշ օլան միւզաքէրատը, Նիհայէթ խիթամ պուլարագ պիր թարաֆտան խարիճիյէ նազրը տէվլէթլու Բաչիտ բաչա հաղրէթլէրի, վէ տիկեր թարաֆտան Իրան-սէֆիրի տէվլէթլու Մուհսին խան հարզէթլէրի թարաֆընտան կէչէն բաղար էրթէսի Ալիսնիս ահսնամէյի մէզքիւրուն իմզա դէլընտըրը, վէ լաբին զաթը հաղրէթի չահանէ իլէ շէհամէթլու Շահ հաղրէթլէրի թարաֆլարընտան թասդիգ պույրուլտուգտան սոնրա, ահսնամէյի մէզքիւրուն իճրայի ահքեամընա պաշլանըլաճաղը իշիտիրմիշ տիր։

— Բաղար վէ շարշամպա կիւնլէրի վիւքէլա մէճլիսինին իճթիմանտան սուս օլտուղունատան, իճրաաթ մէճլիսինին, մէզքիւր կիւնլէրատէն մասատա, հէր կիւն իճթիմա էյլէյէճէք օլտուղու իշիտիրմիշ տիր։

— Սուրիատա սըհհէթի ումումի պէր քէմալ օլտուղունատան խակէնտէրուն վէ Եաֆատան կէլէն մալ վէ եօլ ճուլար էվվելլերի 10 կիւն դարանթինա թահսիլընա ալընմագտա իքէն, շիմտի պու մուտէթ եաբըյա էնտիրիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

Պէրլին 15 դեկտ.

Բէսմի օլմայան զաղէթալար, իւչ իմբէրատօրլարը իթթիֆագը եալընըզ ասայիշի պագտի սաղլամագ մաղսէտիյէսէն խզարէթ օլտուղունու թէքբերիր խայօրլար։

Լօնտրա 16 դեկ.

Բէլ Մէլ զաղէթասընտա օղունտուղունա կէօրէ, ինկիլթէրրա տէվլէթինէն թալէպի իւզէրինէ Զանզիպարա կէօնտէրիլմիշ օլան Մբսըը հարպ սէֆինէլէրի կէրիյէ չաղրըրըմշ տըր։ Հապէշ կէօնտէրիլէն ասուքէր տախի եալընըզ թարղիյէ թալէպի իլէ իգթիֆա խէճէք վէ եաղոտ ատի պիր ասքէրի նիւմայիշ կէօսթէրիճէք տիր։

Պէլէկրատ 16 դեկտ.

Ըղուրչինա նամ միլլէթ մէճլիսինէ Պոնտատա թէֆդիգ օլունան իքի նէֆէր Սըրպլարը սայը վէրիլմէսինի թալէպ իչիւն իմարէթի տավէթ էյլէմիշ տիր։

17 դեկտ.

Մաղիյէ միւտիրիս միսիս Եանդովիք խթիֆասընը վերիպ եէրինէ նաֆիա միւտիրիս Ֆուվագդաթէն մանիյէ միւտիրիս թայեին գէլընմըշ տըր։

Գահիրէ 17 դեկտ.

Ինկիլթէրա տէվլէթի թարաֆընտան մէմուրիյէթի մախսուսէ իլէ Մբողրա իղամ գէլընան մբսթը Ըսթէֆան Գավ վէ միրալայ Էսթօք իլէ տայիր պաղը զէվաթ իլէ տիւն ախշամ պուրայա պիլ վիսուլ պու կիւն տախի Խըտիվ հաղրէթլէրինէն հուզուրունա չէգտըրլար։

Վիէննա 17 դեկտ.

Պօրսատա տուրմագսըզըն տիւշմէքաէ տիր. պաղըլար չօգ էֆէքթիֆ սաթտըլար։ Եալընըզ հիւքիւմէթ քէսաղըլարը արանմագտա տըր։

Բարիս 17 դեկտ.

Միլլէթ մէճլիսի 144 գուրայա գարշը 445 գուրա իլէ Մբսըրատա մէհքէմէլերին իսլահաթընա տայիր օլան լայիհայը սուրէթի գաթիէտէ գաղդուլ էթտի։

Հարպկյէ միւտիւրի ժէնէրալ Սիսէ սէնաթօ մէճլիսինէ ադա թայեին գէլընտը։

Պիր չօգ ալսաղլըլար վաթանլարընա ավտէթ էյլէմէքտէ տիրլեր։

Ամինա 17 դեկտ.

Հէյեէթի վիւքէլա, սէֆարէթլերին տիւշմէնլերինէ գարշը էքսէրիյէթ գազանտը։ Շէօյլէքի մէմալիքի էճնէպկյէտէ Եունան սէֆարէթլերինին լավ խիլմէսինէ գարար վէրիլտի։

Վիէննա 20 դեկ.

Պու կիւն էօյլէտէն սոնրա տէվլէթի Ալիյէ սէֆիրի ճէլալատի Սրիֆի բաշա հաղրէթլերի իմբէրատօրուն հուզուրունա չէգարագ իթիմատնամէսինի թագտիմ էթմիշ տիր։

Լօնտրա 19 դեկ.

Լօրտ Տէրպի պու կիւն տախի էմինպուրկտա պիր նութգ իրատ ի-տէրէք չէօյլէ սէօյլէմիշ տիր։ «Հէր նէ գատար էվրօբա տէվլէթլերի թարաֆընտան թէտարիքաթը հարպիյէ իսլիմքէտ իսէ տէ, քէնտի գուվվէթլերինի խթիմալ իչիւն նիյէթլերի օլտուղունու կէօրէմէյօրում։ Էվրօբա տէվլէթլերինին քեաֆֆէսի սուլհ ու ասայիշին տէվամ վէ պագասընը արզու իսդյօրլար։ Հէրսէք իխթիլալընա կէլինէճէ, Բուսիա վէ Ավսթրիա տէվլէթլերինին իխթիլալա պիր նէթիճէ վերմէք վէ Հէրսէքտէ ասայիշի թէէսիս էթմէք արզուսի խալիսանէսինատ պուլունտուգլարը զանընտայըմ։ Պուիքի տէվլէթին չիմտի Շարդ մէսէլէսինի ալէվլէնտիրմէք իսթէմէտիքլէրինէ սէպեպլերի վար տըր։ Տէվլէթլինի միւշարիլէյհիմա մէմալիքի Օսմանիյէտէ ասայիշին թէէսիսինի հագիգատէն արզու իսդրլեր։ Ավսթրիա տէվլէթի թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան իսլահաթա կէլինճէ, պունուն թէֆէրրուաթընտան մալիմատթամ էօգ տուր»։

Լօնտրա 20 դեկտ.

Տէյլունու Օսմանիյէ հագդընտա մլսթը Համնտա թարաֆընտան թանզիմ օլունան լայիհա հիւքիւմէթի Սէնիյէյ թագտիմ էյլէյէճէյի վագրթատա ինկիլթէրրանին Տէրսաատէթ սէֆիրի սըր Հէնրի Լէհօթան միմայիլէյհէ մուալէնէթ էյլէմէսի վէ ֆագատ բէսմի պիր իլթիզամ իսէր սուրէթատէ պուլունմամասը իչիւն խարիճիյէ իաղրը Լօրտ Տէրպի թարաֆընտան սէֆիրի միմայիլէյհէ էմր վերիլմիշ տիր։ Մբսթը Համնտա պու ախշամ Բարիսէ կիտիպ, էվվելա Սատրազամ բաշա հաղրէթլերի իլէ միւքեալէմէ էյլէտիքտէն սոնրա Տէրսաատէթ ազիմէթ իսդէճէք տիր։

Լօնտրա 18 դեկտ.

Ինկիլթէրրա պանգասընտան չօղճա բարա ալընը։

Լօրտ Տէրպի էտինպուրկտա իրատ էյլէտիյի պիր նութգունտա, հալ ու թէվվիյէսի կիւճճէ օլան Շարդ մէսէլէսինատ տիւէլի մուաղզամանը իթթիսալ իւզրէ հարէքէթ էթթիքլերինի պէյանտէն սոնրա, ինկիլթէրրա տէվլէթինին Մբսրը հիմայէսի թահթընա ալմայա նիյէթի օլմատըգընը վէ Սիւէյշ գանալը գումբանիասը հիսսէ սէնէտատընը սաթըն ալընմասընտան տօլայը ինկիլթէրրա տէվլէթինին Շարդ մէսէլէսինատ բօլիթիգասընը թէպտիլ էթմէյիպ, եալընըզ Սիւէյշտէն սերպէսթճէ կէչմէք խաթէտիյինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Բէյրութ 18 դեկտ.

Վուգու պուլան պիր սիվալ իւղերինէ Մ. Թիչա Հէրսէք վէ Պոսնայա ասքէր սէվգ էթմէք մատատէսինի Մաճար գապինէթօսունուն մէվգէյի միւզաքէրէյէ գոյմայա ֆբրկաթը օլմատըղընը վէ սուլհ ու ասայիշին պագա վէ թէէմինի իչիւն, Հէրսէք իխթիլալընա սերիան պիր նէթիճէ վերմէք գրմընընա աէվլէթլեր իլէ պիլ իթթիֆագ սայ ու զայրէթ էթտիյինի պէյան էթմիշ տիր։

Պօրտ 21 դեկտ.

Ամթանթիք տէնիզինտէ իշլէյէն Լուիզիանա նամ վաքօր իլէ Մէսաժըրի Մարիթիմ գումբանիասընին վաքօրլարընտան Ժիրօնտ Բօիլաք նամ մահալատ պիրի պիրինէ չարթըպ իքիսիտէ զարդ օլտու։

Զօղ ատէմ թէլէֆ օլտու։

Բարիս 22 դեկտ.

Միլլէթ մէճլիսինտէ ազատէն Մ. Նաքէ, Նուվել Գալէտոնիայա նէֆի օլունանլարըն ահվալինէ տայիր պիր սիւալ թագտիմ էյլէտի, միզքիւր սիվալին միւզաքէրէսի ալթը այ սոնրայա թէէխիր գէլընը։

Նիս-Եօրգ 22 դեկտ.

Իսթա մէհքէմէսի պիր Մօրմոնու պիր չօգ գազը ալմըշ օլտուղու իչիւն ճէզայա հիւքմ էյլէտի։

Վիէննա 22 դեկտ.

Պօրսատա քեազբոլարտա ումումի պիր տուրկունլուգ միւշահատէ օլունույօր. ֆէյաթլարճա պէօյիւք պիր ֆարգ եօգ տուր։

Զայրը բէսմի զաղէթալարըն եաղտըգլարընա կէօրէ, լօրտ Տէրպի կիւյա գօնթ Անդրասի թարաֆընտան Հէրսէքի թէսքին զրմընընա դալէմէ ալընան յայիհա թէէխիր գէլմըշ տըր։ Սէյլ սէօյլէմիշ օլմասը թէէկրաֆճա պիր խէթա օլտուղունու թասդիգ խայօրլար։ Պու մէսէլէտէ իւչ գապինէթօլար բէվիշի մասլահաթա կէօրէ աղըր տավրանմագտա տըրլար։

Նարօլի 22 դեկտ.

Վէսուվ նամ ատթէշ տաղը թէքրար թութուշտու։

ՄԱԹՊԱԱԼԱՐԱ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ

ԻԼԱՆ

Մաթպաամըզտա էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Բումնա հրուֆաթ վէ թէղեինաթ վէ մաթպաալարա սայիր իգթիզա էտէն հէր նէվի էտէվամը էհվէն վէ թէմիզ սուրէթատէ տէօքմէյէ միթէահիւտ օլտուղումուզ, վէ թալիպլիսի օլանլէրին պէյօղլունտա Շիշլի սօղաղընտա 3 նումէրօլու Մէճմուայի Հավատիս մաթպաամրզա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

Ց. Թօլաճեան ՊՕՂՈՍ ԳԻՐԻՇՃԵԱՆ

Պիր մուհասիպին կիւնտէ պիր իքի սաաթ միւսատատէսի օլարագ, Ֆրանսըզճա, Օսմանլըճա վէ Էրմէնիճէ տէֆթէր թութմագ արզուսինտէ օլուպ, թալէպ իտէն զէվաթ, Ղալաթատա Գոմիսիօն խաննընտա Ն. 86 մաղազայա միւրաճաաթ իէսպիլիր։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷ

ԻՇՊՈՒ 1875 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻԿԻՒՆԻՒՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 Է ԳԱՏԱՐ

ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆԷ ԻՇԼԷՑԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱԲԷԹԼԷՐԻ

(Բաղաք կամընչերնուն հատոր) Բոսֆոր ճանապարհն հիւսիսային հիւսիսային ելքերն վաբուրերը վրան հարեւանները օդայոճուրը ի-կելեր։

Ն.

2 15 Եէնիմահալլէտէն Մէզարպուրնու. Պէյիւքտէր. 20
Թարապ. Եէնիք. Սմէն. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպէք։
2 45 Եէնիմահալլէտէն Մէզար. Պէյիւք.Քիրէճ.Թարպ. 25
Եէնիք. Պոյաճը քէօյ Ր. Հիս. Պէպէք։
3 30 Գավագլարան Մէզար. Պէյիւք. Թարապեա. 18
Եէնիք. Միրկ. Ր.Հիսար. Պէպէք. Օրթաքէօյ։
5 — Եէնիմահալլէ. Մէզար.Պէյիւք. Թարապ. Եէնիք. 32
Սմէն. Միրկ. Պոյաճը. Ր. Հիս. Պէպ. Արնավ.
Պէշիկթաշա
6 — Եէնիմահալլէտէն Պէյիւք. Թարապեա. Եէնիք. 23
Միրկէօն. Ր. Հիս. Արնավուտքէօյ. Պէյլերպէյի.
Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։
7 — Եէնիմահալլէտէն. Պէյիւք. Թարապ. Եէնիքէօյ. 2
Պէյգօզ. Բ.պաղչէ Գանլը. Պոյաճը. Ր. Հիսար.
Ա. Հիս. Գանտիլլի. Արնավ. Պէյլերպ. Օրթաք.
Գուզկունճուգ. Պէշիքթաշ. Իսկիւտար։
8 45 Եէնիմահալլէտէն Մէզարպ. Պէյիւք. Թարապ. 25
Պէյգօզ. Եէնիք. Պոյաճքը. Ր. Հիսար. Պէպէք.
Արնավ. Դուրու. Օրթաք. Պէշիքթաշ։
10 — Մէզարպուրնունտան. Պէյիւքտէ. Թարապեա. 22
Եէնիք. Միրկէօն. Ր. Հիսար. Արնավուտքէօյ.
Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։

Արնավուտ հեօյնուրէն հեօբրէյ իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

2 30 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիքթաշ։ 6
3 — Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. Գապաթաշ։ 1
3 30 Արնավ. Գուրու. Օրթա. Պէշիք. Գապաթաշ։ 3
4 — Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիքթաշ։ 22
4 45 Արնավ. Գուրուչ. Պէշիքթաշ. Գապաթաշ։ 20
5 30 Արնավ. Գուրու. Օրթաք. Գուզկուն. Պէշիք. 3
Գապաթաշ.
— Արնավ. Զէնկէլ. Պէյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք։ 1

Առաջու ճանապարհն հեօբրէյ իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

2 30 Պէյգօզ. Բաչա. Գանլը. Ա. Հիս. Գանտիլլի. Վա- 23
նիք. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք.
2 30 Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլեր. Գուզ. Գապաթաշ։ 2
2 45 Պէյիւք. Թարապ. Պէյգօզ. Բաչա պաղչէ. Գանլը. 34
Ա. Հիս. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկունն.
4 30 Վանի. Զէնկէլ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուգ։ 6
(Ճումաալարտան մաատա)
4 30 Պէյգօզտան Բաչա պաղչէ. Գանլըճա. Ա. Հիսար. 21
Գանտիլլի. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկուն.
10 — Արնավքէօյ. Զէնկէլք. Պէյլերպ. Գուզկունճուգ։ 6
(Ճումաա կիւնդէրի Արնավուտքէօյիւնտէն
տօղրու քէօբրիւյէ ինէճէք)

(Բաղաք կամընչերնուն հատոր) Քիօբրիւրուն Բոսֆոր ճանապարհ իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

3 30 Գապաթաշ. Իսկիւ. Պէշիք Գուզկուն. Օրթաք. 2
Պէյլերպէյի. Զէնկէլք. Արնավուտ. Գանտիլլի.
Ա. վէ Ր. Հիսար.Պոյաճը.Գանլը. Բաչա. Պէյգօզ.
Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Եէնիմահալլէ։
4 15 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ. Արնա- 23
վուտքէօյ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկէօն. Եէ-
նիքէօյ. Թարապեա. Պէյիւք. Եէնիմահալլէ։
5 30 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնավուտքէօյ. Պէ- 25
պէք. Ր. Հիսար. Միրկէօն. Եէնիքէօյ. Պէյգօզ.
Թարապեա. Պէյիւքտէրէ. Մէզար. Եէնիմա.
6 30 Գապաթաշ. Իսկիւսար.Պէշիքթաշ Գուզկուն- 1
ճուգ. Օրթա. Պէյլեր. Զէն. Վանիք Արնավ.
8 15 Պէշիկ. Օրթա. Արնավ. Ր. Հիս. Միրկ. Եէնիք. 22
Թարապ. Պէյիւք. Մէզարպուրնու։
9 45 Պէպէք. Ր.Հիս. Միրկ. Եէնիք. Թարա. Պէյիւք. 18
Մէզարպ. Եէնիմա. Ր. վէ Ա. Գավագլար
10 30 Պէշիկ. Գուրու. Ր.Հիս. Պոյաճը. Եէնիք. Թար. 20
Քիրէճ. Պէյիւք. Մէզար Եէնիմահալլէ։
10 50 Օրթա. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիս. Միր.Սմէն. Եէնիք 32
Թարապեա. Պէյիւք. Եէնիմահալլէ։
11 15 Միրկէօն. Եէնիք. Թարապ Պէյիւք. Մէզարպ 25
Եէնիմահալլէ։
11 30 Պէպ. Ր.Հիս. Պոյաճ. Գանլը. Բ. պաղչէ Պէյգօզ։

Քիօբրիւրուն Արնավուտ հեօյնուն իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

4 15 Տօղրու Արնավուտքէօյ։ 20
9 15 Գապաթաշ. Պէշիքթաշ. Օրթաք. Գուրուչմէշ. 6
Արնավուտքէօյ.
10 — Գապաթաշ. Պէշիք. Օրթա. Գուրու. Արնա- 3
վուտքէօյ. անտէն տօղրու քէօբրիւյէ։
11 5 Գապ. Պէշիք. Օրթա. Գուրու. Արնավուտքէօյ։ 6
11 35 Պէշիքթաշ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտքէօյ. 1
12 — Պէշիքթաշ. Գուզկուն. Գուրու. 3
(Ճումաալարտան մաատա)
12 — Օրթաք. Արնավուտքէօյ։ (Ճումաարը Պէշիք. 2
վէ Գուրուչէշմէյէ տախի ուղղայաճ.)։

Քիօբրիւրուն Առաջու ճանապարհ իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

3 30 Պէշիքթաշ. Գուզկուն. Պէյլեր. Զէնկ. Վանիքէօ. 6
(Ճումաալարտան մաատա)
4 30 Պէշիք. Գուզ. Օրթա. Պէյլեր. Զէն. Արնավ քէօյ 3
9 45 Գուզ. Պէյլէ. Զէն. Վանի. անտէն քէօբրիւյէ։ 1
10 15 Գուզկուն.Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի.Ա.Հիս.Գանլը. 34
Բաչա պաղչէ. Պէյգօզ. Պէյիւքտէրէ։
11 — Գուզ. Պէյլերպէյի. Զէնկէլքէօյ. Վանի. Գանտի 21
Ա. Հիս. Գանլը. Բ. պաղչ. Պէյգօզ։
11 40 Գապաթաշ. Գուզկուն. Պէյլերպէյ. Զէնկէլքէօյ. 22
Վանիքէօյ. Պէպէք։
Ճումաարը սաամ 5ամ քէօբրիւտէն պիր վարօր
հարաքէթ իտիպ, Իսկիւ. Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկ.
Վանի. Գանտ. Ա.Հիսար. Գանլը. Բ. պաղչէ.վէ ան-
տէն սաամ 9ամ պալգուպ մէղբիւր իսկէլէլերէ օղ-
բայարաղ քէօբրիւյէ ավանթ իսկէճէք տիր։

Բաղաք կամընչերէ Պօղազ իչինտէն հեօբրէյ իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

Ս. Տ. ՊԻՐ ՎԱԲՕՐ

2 15 Եէնիմահալ. Պէյիւք. Թարապ. Եէնի. Իսմէն. Միրկ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։
2 30 Արնավուտքէօյիւնտէն Գուրուչէշ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։ Գապաթաշ։
3 — Վանիք. Զէնկ. Պէյլեր. Օրթաքէօյ. Գուզկուն. Պէշիկթաշ։
3 — Պէյգօզտան. Բաչա պաղչէ. Գանլրճա. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ. Գուզկունճուգ։
3 15 Եէնիմահալ. Մէզար. Պէյիւք. Թարա. Եէնիք. Պոյաճ. Ր. Հիս. Պէպէք. Արնավուտ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ։
4 — Ր. վէ Ա. Գավագ. Մէզարպ. Պէյիւք. Թարապ. Եէնիք. Սմէն. Միրկէօն. Ր. Հիս. Պէպ. Արնավ. Գուրու. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։
4 15 Պէյիւքտէրէտէն Պէյգօզ. Բաչա. Գանլը. Ա. Հիս. Գանտ. Վանի. Զէնկ. Պէյլեր. Գուզկունճուգ։
5 — Մէզարպուրնուտան.Պէյիւք. Թարապեա. Եէնիք. Սմէն. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպէք. Արնավուտքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։
6 15 Եէնիմահալլէտէն. Պէյիւքտէրէ. Թարապեա. Եէնիք. Պոյաճքը. Ր. Հիսար. Արնավուտքէօյ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։
7 — Եէնիմահալլէտէն Պէյիւքտ. Թարապ. Պէյգօզ. Եէնիք. Միրկ. Գանլը. Ր.Հիս. Գանտիլ. Արնավ. Պէյլ. Օրթա. Գուզ. Պէշիքթաշ. Իսկիւտար։
8 — Արնավ. Զէնկէլք. Պէյլերպէյի. Օրթաք. Գուզկունճուք. Պէշիքթաշ։
8 30 Եէնիմահալլէտէն Պէյիւք. Թարա. Պէյգօզ. Եէնիք. Պոյաճը. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիքթաշ։
8 35 Պէյիւքտէրէտէն Պէյգօզ. Բ. պաղչէ. Գանլրճա. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլերպէյի. Գուզկուն. Իսկիւսար։
10 15 Եէնիմա. Մէզար. Պէյիւք. Թար. Եէնիք. Սմէն. Միրկ. Ր.Հիս. Արնավ. Օրթա. Պէշիքթաշ։

Բաղաք կամընչերէ հեօբրէյ-ուն Պօղազ իչինտ իշլեն վաբուրերն վագթը հարեւանները։

3 15 Պէշիքթաշ. Օրթա. Արնավուտ. Պէպէք.Ր Հիս. Միրկէօն. Եէնիքէօյ. Թարապեա. Պէյիւքտէ. Մէզարպուրնու։
3 30 Գապաթաշ. Իսկիւ. Պէշիք Գուզ. Օրթաքէօյ. Պէյլեր. Զէնկ. Արնավ. Գանտիլ. Ր. Հիս. Գանլը. Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ. Թարապ. Պէյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ։
4 30 Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիս. Պոյաճը. Սմէն. Եէնիքէօյ. Թարապեա. Պէյիւք. Եէնիմահալլէ։
5 — Իսկիւ. Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլք. Վանիք. Գանտ Ա. Հիսար. Գանլրճա. Բաչա պաղչէ. Պէյգօզ. Պէյիւքտէրէ։
6 — Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնավ. Ր. Հիս. Եէնիք. Պէյգօզ. Թարապ. Պէյիւք. Մէզարպուրնու։
6 30 Գապաթաշ. Իսկիւ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Արնավուտքէօյ։
8 — Պէշիկ. Օրթաք Արնավ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Եէնիմահալլէ։
9 30 Գուզկունճուգ. Պէյլերպ. Զէնկէլք. Վանիքէօյ. քնտէն տօղրու քէօբրիւյէ ինէճէք տիր։
9 30 Գապա. Պէշիք. Օրթա. Գուրու. Արնա. Ր. Հիս. Պոյաճքը. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Մէզարպ. Ր. վէ Ա. գավագլար։
10 30 Պէշիք. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ր.հիս. Միրկ. Սմէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Եէնիմ.
10 30 Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլը. Բաչա. Պէյգօզ. Պէյիւքտէրէ։
11 — Գուզկուն. Պէյլեր. Զէնկէլք. Վանիք. Ա. Հիս. Գանլը. Բ. պաղչէ. Պէյգօզ։
11 5 Պէշիքթաշ. Օրթա. Գուրու. Արնավուտ. Պէպ. Ր. Հիսար. Միրկ. Եէնիքէօյ. Թարապեա. Պէյիւքտէրէ։
11 30 Գապա. Պէշիք. Գուզ. Օրթաքէօյ Պէյլերպէյ. Զէնկէլքէօյ. Արնավուտքէօյ։
12 — Պէշիքթաշ. Օրթաք. Գուրուչէշմէ Արնավուտք։

ՍԱՀԻՊ ՎԷ ՄԻԻԷԼԼԻՑԻ ԴԱԶԷԹԱ

Ց. ԹՕԼԱԵԱՆ

ԹԱՊԻԹԱՆԷԻ ՊՕՂՈՍ ԲԻՐԻՇՃԵԱՆ

Պէյօղլու Շիշլի սօղաղը Ն. 5.

ԻԼԱՆԱԹ

ՏԵՍԱԿԱՆ

ԵՒ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԷՐԷՆՖ

ԵՐԿԱՍԻՐԵՑ

ԵԿԼԻԱԶԱՐ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Ամբողջը պիր ճիւմլէ էրմէնի քի. թապմըլարտա։

Գին 1 ֆրանգ 80 սանթիմ.

ԶԷԼԻԳ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒ

Գու քէրբէ ժաղ Ալէքսան Լեզախանէսինտէ թէրթիպ օլունմազտա օլան իշ պու Զէլիք շուրուպու չար ադիմը ճիհանէ մալիւմ, վէ իլէը միմիէնվիյէյ չիֆապախշ պիր մուալիճէ օլուպ, Զէլիք իլէ Ելօտ թապիր օլունան մատէնտէն միուրրէթթէպ լարագ, Էվրոբանըն ամբպպաի հուզզաքի վէ մէքթէպի Թրպպկէ թէճրիւպէլերի իլէ շիմտկէ տէկին տիւրլիւ տիւրլիւ իսամէլըզլէրէ տիւչար օլան էշխարը զայէթ սուհուլէթլէ պու սուալիճէ սայէսինտէ թէքմիլէն չիֆա պուլապիլէճէքլէրի միչահատէ օլունտուղու, վէ ալել խուսուս սրրաճա խասթէլիկնէ վէ նիսա թայֆէսինտէն զուհուր իտէն պէյազ հայզ (ատէթ) վէ ենէ թայիֆէյի մէրգումէտ վագի օլան հայզ թէքթիրի վէ ճիվա մուալիճէսինէ ատի օլան ֆրէնկի էմրազի, վէ պազը ամբզպայի չէօհրէթ-շուար քէշֆինճէ ադ ճիկէրտէ զուհուր իտէն խասթէլիքլէրէ վէ հնուզ պայամը վէրէմ իսէթիկ տախի մուալիճաթը դարբէտէն զիյատէ թէէսիրի օլաուղու լահիր վէ նիւմայան սրը։

Սուրէթի իսթիմալի հէր լիսանտան պասթրբրիմը օլուպ, իշ պու մուալիճէ իլէ պիրլիքտէ պուլունուր։

Սաթըլըր Սամսօլ Եէնի ճամիսինտէ 16 նումէրօլու քեպէնի ժաղ Ալէքսան Լեզախանէսինտէ։

Վ. Ֆանելի Էֆէնտիմիզն պու տէֆա Էվրոբայա վուգու պուլան Եօլճուլուզունտան ավանթ Լյլէտայինի մաել մէմնունիյէ պէյան պիրլէ, մուայիլէյհ պէրտպէրմինճէ պիր միպտար բէք ալա վէ թազէ վէ էհվէն օլարաղ մուալիճէլէր վէ խուսուսու իլէ Էվրոբատա չօճուգլարա նաֆադա օլան պիր նէվի սիւտիւ ուն վէ պիր թազամ սրհհէթէ այնա օլան նէվիճատա մաքինաար ճէլալ էմմիշ օլաուղու վէ էհվէն ֆիյաթի իլէ ֆիրուխթ խանէճէյի խասսէմէն իլան օլունուր։

ԳԱՐԵԳԻՆ

ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՎԿԱՅԱԳՐԵԱԼ. ԻՐԱՒԱԲԱՆ

38 պաշտէ ԳԱՓՈՒ ԹԱՇ-ԽԱՆ 38

☞ Պատրաստ է ամէն տեսակ դատերու փոխանորդութիւն ընել՝ զոհացուցիչ պայմաններով։